

MARIA DĘBOWSKA

KULT ŚW. GERONCJUSZA BISKUPA MĘCZENNIKA W PARAFII W SŁAWNIE

Od stuleci kościół parafialny w Sławnie posiada dwa wezwania. Przed ośmioma wiekami świątynia ta – najprawdopodobniej drewniana – została oddana pod szczególną opiekę Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej i świętego Geroncjusza Biskupa Męczennika. Odpust ku czci św. Geroncjusza obchodzony jest corocznie 9 maja.

Obecnie istnieje jeszcze pewnego rodzaju zamieszanie co do rozpoznania kim właściwie był św. Geroncjusz, patron kościoła sławińskiego. Niektórzy są zdania, że był to biskup Mediolanu, żyjący w początkach piątego wieku¹. Inni są nawet przekonani, iż chodzi tu o żołnierza rzymskiego. Aby więc rozwiać wszelkie wątpliwości, należy przytoczyć fragment z wizytacji parafii w Sławnie, przeprowadzonej w 1765 r. – *Titulus huius ecclesiae est Assumptionis Beatissimae Virginis Mariae et Sancti Gieruntii Martyris, episcopi Ficoclenensis* (tenże kościół jest dedykowany Najświętszej Maryi Pannie Wniebowziętej i świętemu Geroncjuszowi Męczennikowi, biskupowi Ficocle). W *Liber beneficiorum* Jana Łaskiego z 1521 r. zostały wymienione owe dwa wezwania kościoła sławińskiego, lecz bez dookreślenia w przypadku św. Geroncjusza, o które biskupstwo chodzi (*In eadem Sławno, villa, ecclesia parochialis lignea tituli sancti Geronii martyris et pontificis necnon Assumptionis gloriosae virginis Mariae*)².

Ficocle to była pierwotna nazwa Cervi, włoskiego miasteczka, położonego nad Morzem Adriatyckim, w regionie Emilia-Romania. Do X w. biskupstwo Cervia podlegało bezpośrednio Rzymowi, potem zostało sufraganią Rawenny. W 1947 r. diecezja Cervia została połączona unią *aeque principaliter* z archidiecezją Rawenna. Pełna unia istnieje od 1986 r., a archidiecezja i jednocześnie metropolia nosi nazwę Rawenna-Cervia³.

Pierwszym, historycznie udokumentowanym biskupem Cervi (wcześniej Ficocle), był Geroncjusz⁴. W 501 r., kiedy na Stolicy Piotrowej zasiadał Symmach (w latach 498-514)⁵, a antypapieżem był Wawrzyniec, odbył się w Rzymie synod, zwołany przez papieża, w którym wziął udział także Geroncjusz, biskup Ficocle.

---

¹ Z. Niemirski, *Obchód ku czci św. Geroncjusza odbył się w Sławnie w diecezji radomskiej*, <https://radom.gosc.pl/doc/5546337.Jedyny-taki-odpust-w-Polsce> (dostęp: 22.04.2022).

² *Liber beneficiorum archidiecezyi gnieźnieńskiej*, t. 1, Gniezno 1880, s. 633.

³ E. Zarosa, *Rawenna-Cervia*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 16, red. E. Gigilewicz, Lublin 2012, kol. 1244.

⁴ F. Lanzoni, *Le diocesi d'Italia dalle origini al principio del secolo VII (an. 604)*. *Studio critico*, t. 1, Faenza 1927, s. 713-714.

⁵ P. Kochanek, *Symmach św.*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 18, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, kol. 1313-1314.

Wracając z Rzymu został zamordowany – być może przez stronników antypapieża Wawrzyńca – na Via Flaminia, w Cagli niedaleko Ankony⁶. Jego kult szerzyli benedyktyni. Na miejscu śmierci św. Geroncjusza, od VIII w. do 1481 r., istniało opactwo benedyktynów, dedykowane temu świętemu⁷. Święty Geroncjusz jest patronem Cagli (Umbria, Włochy).

Kościół w Sławnie, jako jedyny w Polsce, ma za patrona św. Geroncjusza Biskupa Męczennika⁸. Do tej pory nikt nie mógł lub nie zadał sobie trudu, by rozwiązać zagadkę nadania imienia tegoż świętego kościołowi funkcjonującemu w wiejskiej parafii, w kraju odległym o tysiące kilometrów od miejsca życia i śmierci św. Geroncjusza, lokalnego przecież świętego⁹.

Nie istnieją żadne dokumenty, które choć w części pozwoliłyby poznać okoliczności związane z poświęceniem kościoła sławińskiego św. Geroncjuszowi BM. Pozostaje więc tylko zdać się na hipotezy – mniej lub bardziej prawdopodobne. Można zaryzykować stwierdzenie, iż obydwa wezwania (Wniebowzięcia NMP i św. Geroncjusza) posiadał kościół (początkowo kaplica) już od pierwszych chwili oddania go do użytku wiernych. Pierwsza wzmianka o kapelanie ze Sławna pochodzi z 1221 r., kiedy to w dokumencie księcia Leszka Białego został wymieniony *Hosovoaldus capellanus de Slavena*¹⁰. Najstarszym znanym zapisem historycznym, w którym są wymienione obydwa wezwania kościoła sławińskiego jest *Liber beneficiorum* Jana Łaskiego z 1521 r.

Wydaje się, iż do przyjęcia jest teza, że nietypowe wezwanie kościoła w Sławnie można powiązać z życiem i działalnością Iwona Odrowąża, biskupa krakowskiego od 1218 r. Iwon urodził się w Końskich. Był synem Saula (Szawła) Odrowąża, dziedzica znacznych posiadłości¹¹. Pochodzenie Iwona Odrowąża jest więc związane z obszarem nazywanym Ziemią Odrowążów, do którego przypisuje się także teren parafii w Sławnie. Jest wielce prawdopodobne, że Sławno i okoliczne osady mogły należeć do krewnych Iwona Odrowąża. Będąc dziedzicem pokaźnego majątku, zapewne dbał o dobro materialne swoich krewnych¹²,

⁶ *Acta Sanctorum*, t. 15, Antwerpia 1680, s. 458-462 (*De Sancto Gerontio episcopo Ficocleni et Martyre, Calliensi in Umbria patrono*).

⁷ M. Wrzeszcz, *Cagli-Pergola*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 2, red. F. Gryglewicz, R. Łukaszuk, Z. Sułowski, Lublin 1976, kol. 1272.

⁸ Zob. S. Litak, *Kościół łaciński w Rzeczypospolitej około 1772 roku. Struktury administracyjne*, Lublin 1996, s. 188.

⁹ „Biskup z początku V w., męczennik, jest czczony w naszej parafii od niepamiętnych czasów. Kroniki parafialne nie pomagają w odpowiedzi na pytanie, skąd ten kult. Tej zagadki nie potrafili również rozwikłać profesjonalni historycy. Ale odpust cieszy się wielką popularnością i licznym udziałem wiernych – mówi ks. kan. Adam Stępień, proboszcz parafii”, Z. Niemirski, *Obchód ku czci św. Geroncjusza*.

¹⁰ *Codex diplomaticus Poloniae*, wyd. L. Ryszczewski, A. Muczkowski, t. 1, Warszawa 1847, s. 23.

¹¹ C. Deptuła, *Iwon Odrowąż bp*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 7, red. J. Duchniewski, Lublin 1997, kol. 579-580; J. Tazbirowa, *Rola polityczna Iwona Odrowąża*, „Przegląd Historyczny”, t. 57 (1966) nr 2, s. 199-212.

¹² „Ujemnych rysów charakteru – prócz szczególnej troskliwości o współrodowców – źródła o nim nie zachowały”, R. Grodecki, *Iwo (Iwon lub Jan) Odrowąż*, w: *Polski słownik biograficzny*,

a niewykluczone jest, że i ich dobro duchowe nie było mu obojętne. Iwon, jako kanclerz księcia Leszka Białego, zabiegał o rozmaite przywileje dla Kościoła. Znany jest z niezwyklej ofiarności na rzecz pobożnych fundacji; głównie klasztornych, ale ufundował również kilka kościołów, między innymi w Końskich¹³. Być może przyczynił się również w jakiś sposób do powstania w Sławnie ośrodka duszpasterskiego, najpierw, być może, w postaci kaplicy dworskiej.

Iwon Odrowąż wiele lat spędził za granicą. Przebywał między innymi na terenie Italii; początkowo w latach 1209-1212¹⁴. Jak się wydaje, mógł tam zetknąć się z bardzo żywym kultem św. Geroncjusza, a wiedząc o zabiegach swoich krewnych mających na celu wystawienie kaplicy w dobrach sławińskich, wystarał się o relikwie świętego i przekazał je być może do już nowo wybudowanej świątyni. Można także założyć, że sam ją konsekrował. Wszystko to prawdopodobnie wydarzyło się już przed rokiem 1221. Zapewne przywilej z tego roku, wystawiony przez Leszka Białego dla klasztoru cystersów w Sulejowie, w którym wymieniony jest kapelan ze Sławna, został wydany z inicjatywy Iwona Odrowąża.

Najwcześniejsze wzmianki o kulcie św. Geroncjusza w parafii sławińskiej pochodzą z XVII w. Jeśli kult tego świętego przetrwał aż do tego stulecia, to znaczy, że cieszył się on tam nieustającą czcią. Musiało więc w kościele znajdować się jakieś wyobrażenie świętego patrona kościoła. Pierwszą o tym wzmiankę znajdujemy w testamencie jednego z właścicieli Zachorzowa Szymona z Kuchar Kucharskiego, który spisał ostatnią swoją wolę 7 marca 1697 r. Zawarł on w niej między innymi następujące rozporządzenie:

patronowi świętemu kościoła sławińskiego Gieroncemu Świętemu Męczennikowi Chrystusowemu, obliguję i imci panów opiekunów upraszam, aby temuż Patronowi Świętemu *ex nunc* na głowę jego świętą infula srebrna złocista i pastorał także sprawione było. Na to zostawuję i obliguję złotych dwieście¹⁵.

Wynika z tego, że w kościele sławińskim oddawano cześć św. Geroncjuszowi nie w obrazie, a w statui wyobrażającej tego świętego. Już wtedy musiała więc ona istnieć.

Najwcześnieszą informację o ołtarzu (jednym z pięciu) – dedykowanym patronowi kościoła w Sławnie – w którym umieszczona była statua św. Geroncjusza, odnajdujemy w wizytacji, przeprowadzonej w 1765 r. przez Ignacego Augustyna Kozierowskiego, biskupa pomocniczego gnieźnieńskiego. Plebanem (prepozytem, rektorem) w Sławnie był wówczas Konstanty z Jankowa Jankowski, archidiacon i oficjał kurzelowski¹⁶. Ołtarz, o którym mowa, był usytuowany po lewej stronie nawy kościelnej, tuż przy prezbiterium. Więcej o jego wyglądzie mówi inwentarz z 1829 r. – „drewniany, o dwóch filarach, orzechowo ciemno malowany z niektórymi malarskiego koloru odmianami. [...] Wstęp z tarcic o jednym

Wrocław 1963, s. 191.

¹³ Tamże, s. 190.

¹⁴ J. Tazbirowa, *Rola polityczna Iwona Odrowąża*, s. 200.

¹⁵ Archiwum Parafii w Sławnie (dalej: APS), Testament Szymona Kucharskiego, Zachorzów, 3 III 1697 r. (oblata, Opoczno, 10 XII 1718 r.); zob. M. Dębowska, *Dwa testamenty z 1697 r.*, s. 4-5.

¹⁶ Zob. M. Dębowska, *Konstanty Gabriel z Jankowa Jankowski, proboszcz w Sławnie w latach 1760-1774*.

gradusie, mensa drewniana, portatył marmurowy. Przed tym ołtarzem galeryjka drewniana”. Głównym elementem architektonicznym tegoż ołtarza była „drewniana statua, pięknie rzeźbiona, świętego Geroncego, biskupa Ficoclense, patrona kościoła”. Natomiast na drewnianej zasuwie był namalowany obraz św. Jana Nepomucena¹⁷. Do tego ołtarza były przywiązane specjalne odpusty¹⁸.

Być może ostatnia wola Szymona Kucharskiego z 1697 r. została spełniona i św. Geroncjuszowi „na głowę jego świętą infuła srebrna złocista i pastorał także sprawione” były. Jednakże po ponad pół wieku pleban kościoła musiał starać się o nowe – zarówno infułę, jak i pastorał, gdyż wspomnianych wyżej już nie było. Zapewne wszystkie cenne przedmioty zrabowano z kościoła sławińskiego w latach pięćdziesiątych XVIII w. Możliwe, iż wtedy łupem złodziei padły wspomniane cenne przedmioty. Konstanty Jankowski, który objął beneficjum w Sławnie w 1760 r. własnym sumptem uzupełniał wyposażenie kościoła. Do ołtarza św. Geroncjusza zostały przez niego sprawione: „firanki karmazynowe, kitajkowe [...] z kompanką wenecką, *ad instar* srebrną, i listwa takąż u góry”, „sukienka u świętego Geroncego, z aksamitu ciemnoszafirowego, kapa na statui świętego Geroncego, biała, parterowa, w kwiaty złote, u której listwy aksamitne, pąsowe. Infuła tegoż świętego, na białej morze haftowana złotem i jedwabiami wyszywana. Łańcuszek srebrny z krzyżykiem srebrnym, w którym kamienie trzy czerwone. Stuła na tymże świętym patronie, z galonu złotego. W tyle osoby tegoż świętego aksamit karmazynowy”, tuwalnia „rąbkowa, z białym szyciem”¹⁹. Troska ks. Jankowskiego o jak najwspanialsze ozdobienie ołtarza patrona kościoła wynikała niewątpliwie z jego głębokiej czci dla tego świętego.

Święty Geroncjusz cieszył się w parafii sławińskiej kultem wśród wszystkich warstw społeczności parafialnej. Przekazy historyczne informują jednak tylko o darach szlachty ofiarowanych do ozdoby ołtarza św. Geroncjusza. Oprócz wspomnianych już Szymona Kucharskiego, dziedzica Zachorzowa i Konstantego Jankowskiego, plebana sławińskiego, do grona darczyńców należeli także Lesiowscy, właściciele Popław (ok. połowy XVIII w.), którzy podarowali „firanki niebieskie, kitajkowe”²⁰ i Jan Krosnowski, cześnik opoczyński, dzięki któremu ołtarz patrona kościoła wzbogacił się o dwa cynowe duże lichtarze²¹. W 1765 r. na wyposażeniu ołtarza św. Geroncjusza było także „antepedium włóczką wyszywane”.

Ołtarz św. Geroncjusza był wyposażony w osobne aparaty. W inwentarzu z 1829 r. wymieniono następujące: „rokieta siatkowa, stara”, „rokieta ptyfeniowa, niebieską wstążką obszyta”, „rokieta tiulowa, haftowana”, „kapa atlasowa, żółta, z takąż stułą, z galonem szychowym białym”, „kapa aksamitna, pąsowa, z takąż stułą, z galonem szerokim, złotym, z takiegoż galonu manipularz”, „kapa pąsowa w paski złote, z takiemiż szlakami”, dwie „infuły pąsowe, złotem i srebrem przerabiane”, „materii starej, jedwabnej, trzy kawałki”, „zasłona krepowa, szafirowa”, „zasłona krepowa, czarna, na Wielki Piątek”. Święty trzymał w ręce „pastorał

¹⁷ APS, Inwentarz z 1829 r.

¹⁸ Archiwum Diecezjalne we Włocławku (dalej: ADWł), sygn. AAG. Wiz. 61, s. 2.

¹⁹ Tamże, s. 7-8.

²⁰ Tamże, s. 7.

²¹ Tamże, s. 8.

mały”, srebrny, a „klamra przy kapie na św. Gieroncym, połączana, kamieniami czeskiemi wysadzana”. Oprócz wymienionych, w kościele był feretron, „czyli obraz do noszenia św. Gieroncego, z jednej, po drugiej zaś stronie Matki Boskiej, w ramach drewnianych oraz na postumencie do drążków, na drzewie malowany”, a do tegoż feretronu pastorał ze spiżu²².

W 1765 r. w drewnianej dzwonnicy zawieszono były trzy dzwony, poświęcone w tymże roku podczas wizytacji kościoła. Jeden z dzwonów – największy, był dedykowany św. Geroncjuszowi²³.

Żywy kult św. Geroncjusza w parafii sławińskiej potwierdził ks. Konstanty Jankowski, pleban w latach 1760-1774:

O postaci tego świętego istnieje opinia, iż wiele osób uciekając się pod opiekę tego świętego z powodu swoich udęk, czy to w chorobach, czy w czasie panowania zarazy, zostało pocieszonych. Także i o synu szlachetnie urodzonego Sławskiego świadczono, że martwy, położony przed ołtarzem tego świętego, został przywrócony do życia. Nie zostały jednak zebrane żadne świadectwa o łaskach udzielonych za pośrednictwem wyobrażenia tego świętego²⁴.

O łaskach otrzymywanych za wstawiennictwem tego świętego, świadczą srebrne wota, których w 1765 r. na ołtarzu św. Geroncjusza było siedemnaście – „różnej wielkości i wartości”²⁵.

Wizytacja z 1765 r. jest najobszerniejszym dokumentem świadczącym o kulcie, jakim cieszył się w parafii sławińskiej patron tamtejszego kościoła. Prawdopodobnie już w XIX w. kult tego świętego zaczął przygasać. Jedną z jego form, która dłużej przetrwała, było nadawanie na chrzcie imienia „Gierący”. O ile jednak we wcześniejszych stuleciach takie imię otrzymywali również chłopcy urodzeni w rodzinach szlacheckich²⁶, o tyle w drugiej połowie XIX w. imię Gierący dostawali tylko chłopcy w rodzinach niższego stanu. Proboszcz sławiński ks. Andrzej Wierzbicki mógł mieć wówczas niejaki wpływ na nadawanie tego imienia, gdyż zdarzało się to czasami seriami. Na przykład, w 1877 r. imię Gierący otrzymało czterech chłopców, urodzonych w krótkim odstępie czasu. Byli to synowie: Andrzeja i Małgorzaty Musiałów (Olszowiec), Pawła i Marianny Wojciechowskich (Olszowiec), Wojciecha i Katarzyny Broszczyków (Prymusowa Wola) oraz Kazimierza i Jadwigi Grzywaczów (Jawor). Natomiast w 1881 r. imię Gierący dostali dwaj chłopcy urodzeni w Ostroźnie; byli to synowie Szczepana i Anny Błaszczaków oraz Ignacego i Marianny Gwiazdów.

O przygasającym w XIX w. kulcie patrona kościoła świadczy również to, co działo się z ołtarzem ku jego czci. Po wybudowaniu w połowie XIX w. murowa-

²² APS, Inwentarz z 1829 r.

²³ ADWł, sygn. AAG. Wiz. 61, s. 10.

²⁴ Tamże, s. 3.

²⁵ Tamże, s. 4.

²⁶ Jeden z nich mógł pochodzić z rodziny Szlawskich (Sławskich), właścicieli Stawowiczek („o spleaconej sumie złotych polskich 1000, na wsi Stawowiczkach przez śp. Gieroncego Szlawskiego, podówczas dziedzicznej, lokowanej”, APS, Inwentarz z 1829 r.). Być może o członku tejże rodziny wspominał ks. Konstanty Jankowski, prepozyt sławiński, w kontekście łask otrzymywanych za wstawiennictwem św. Geroncjusza.

nego kościoła (na miejscu drewnianego), ołtarz św. Geroncjusza został zaprojektowany w prawej bocznej kaplicy. Umieszczono w nim „obraz świętego Gierącego Biskupa Męczennika, olejny, nowy, w złożonych ramach”²⁷. Zapewne był to ołtarz prowizoryczny, gdyż w inwentarzu z 1889 r. zamieszczono informację, że w „nowo wybudowanym kościele nie było żadnych ołtarzy”. Dopiero w latach osiemdziesiątych XIX w. obydwie kaplice (po prawej i lewej stronie nawy głównej) otrzymały ołtarze ufundowane ze składek parafian sławińskich. Ołtarze w obydwu kaplicach, zarówno w prawej (św. Geroncjusza), jak i lewej (św. Stanisława Kostki), były „koloru orzechowego, z mensami drewnianymi, w których umieszczone są portatyly. Każdy z tych ołtarzy jest o czterech kolumnach”²⁸.

W nowym ołtarzu olejny obraz św. Geroncjusza zasłaniał wnękę, w której był umieszczony obraz „świętej Anny i Najświętszej Panny Maryi z Dzieciątkiem Jezus, na drzewie malowany”²⁹. Natomiast „figura rzeźbiono-złożona świętego Gieroncego Biskupa Męczennika” została wkomponowana w szczytową część tego ołtarza³⁰. Zapewne była to ta sama figura, która w starym, drewnianym kościele znajdowała się w centralnej części ołtarza ku jego czci.

Fot. 1. Fragment ołtarza ze statua św. Geroncjusza.

Źródło: APS, Dokumentacja konserwatorska.

²⁷ APS, Inwentarz z 1857 r.

²⁸ APS, Inwentarz z 1889 r.

²⁹ Tamże.

³⁰ Tamże.

W inwentarzu z 1933 r. czytamy, że obraz św. Geroncjusza stanowił w latach międzywojennych zasuwę wielkiego ołtarza³¹, a więc został przeniesiony z kaplicy bocznej. Ale kiedy się to stało, nie zdołano dotychczas ustalić. I tak pozostało do dzisiaj. Natomiast siedemnastowieczna statua św. Geroncjusza pozostała w szczytowej części ołtarza znajdującego się w prawej bocznej kaplicy.

W świątyni sławińskiej znajduje się jeszcze jedno wyobrażenie św. Geroncjusza, patrona tego kościoła. Jest to jedna z dwóch rzeźbionych postaci biskupów, którymi została przyozdobiona ambona, wykonana w 1884 r.:

koloru hebanowego, z ornamentacjami bogato złożonemi, na wierzchu której znajduje się figura rzeźbiona, złożona świętego Piotra zapierającego się Chrystusa. Z dwóch ścian są dwie figury złożone, przedstawiające: pierwsza – świętego Stanisława Biskupa Męczennika wskrzeszającego Piotrawina, a druga – świętego Gieroncego³².

Należy zwrócić uwagę na to, że artysta zaopatrzył postać św. Geroncjusza w paliusz.

Fot. 2. Figura św. Geroncjusza przyozdabiająca ambonę.
Fot. Marcin Dębowski.

Obecnie kult św. Geroncjusza w parafii sławińskiej prawie całkowicie zaniknął. Jediną jego formą jest coroczny odpust obchodzony 9 maja, kiedy to w wielkim ołtarzu opuszczana jest zasuwa z obrazem tego świętego.

³¹ APS, Inwentarz z 1933 r.

³² APS, Inwentarz z 1889 r.

Fot. 3. Obraz św. Geroncjusza na zasuwie wielkiego ołtarza.

Źródło: <https://radom.gosc.pl/doc/5546337.Jedyny-taki-odpust-w-Polsce>

Warto odnieść się jeszcze raz do statui (figury) św. Geroncjusza, znajdującej się w kościele w Sławnie. Z opisu konserwatorskiego, sporządzonego w 2013 r. wynika, jakoby ołtarz, na szczycie którego znajduje się obecnie figura św. Geroncjusza został przeniesiony z dawnego drewnianego kościoła do murowanego, którego budowę zakończono w 1852 r. O tym, że nie jest to prawda można przekonać się z zamieszczonych powyżej informacji, zaczerpniętych z dziewiętnastowiecznych inwentarzy. We wspomnianym opisie konserwatorskim umieszczono także informację o wysokości rzeźby (85 cm) i przypuszczalnym czasie jej powstania – najbardziej prawdopodobna jest druga połowa XVII w. (późny barok)³³. Na koniec warto przytoczyć opis wyobrażenia św. Geroncjusza, sporządzony w październiku 2013 r. przez Małgorzatę Milecką:

Święty biskup przedstawiony frontalnie w hieratycznej pozie. Twarz młoda o zarysie owalu, policzki pełne, oczy duże, nos prosty, usta małe, pełne. Na głowie złożona mitra z podziałami podkreślonymi gładkimi listwami i taśmami opadającymi po bokach twarzy, zasłaniającymi uszy. Święty ubrany w złożone szaty pontyfikalne – sutannę, rokietę sięgającą nieco poniżej kolan, zdobioną drobnymi, pionowo biegnącymi fałdami, gładki mucet osłaniający piersi i kapę spiętą na piersiach dużą, prostokątną klamrą z krótszymi bokami zakończonymi łukami nadwieszonymi, zdobioną symetrycznie trzema dużymi, kolistymi guzami. Obrzeża kapy nieco odgięte na zewnątrz. Ręce uniesione, zgięte w łokciach, dłonie wysunięte do przodu, otwarte. Spod szat widoczne rozstawione stopy w złożonych, spiczasto zakończonych butach³⁴.

³³ APS, Dokumentacja konserwatorska, karta z opisem figury św. Geroncjusza. Na tejże karcie jest przez pomyłkę wstawiony wiek XVIII zamiast XVII.

³⁴ Tamże.

Fot. 4. Statua św. Geroncjusza.
Źródło: APS, Dokumentacja konserwatorska.